

סילבוס

דיני סייבר ישראליים ובינלאומיים - 62324

תאריך עדכון אחרון 18-09-2023

2 HU Credits:

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: משפטים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דבורה האוסן-כוריאל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Deborah@cyberregstrategies.com

שעות קבלה של רכז הקורס: לפי תיאום מראש עם המרצה

מורי הקורס:

עו"ד דבורה האוסן-כוריאל

תאור כללי של הקורס:

התחום של דיני סייבר מתפתח בקצב מהיר, גם בישראל וגם במישור הבינלאומי. הוא מתאפיין ע"י

שינויים טכנולוגיים ומשפטיים מהותיים ומרחיקי לכת בתחומים רבים של העשייה האנושית. כיום, יותר מ-60% מאוכלוסיית העולם מחוברים למרחב הסייבר דרך מחשבים אישיים, טלפונים סלולריים וכלים נוספים. אנחנו נוכחים ופעילים במרחב באופן שוטף, בין השאר, כדי לגשת לשירותי ממשל, בריאות, חינוך, בנקאות, ותחבורה - בנוסף לצרכנות וסחר ברמה הגלובלית. מדובר בתופעה אנושית חדשה: היא מניבה, מצד אחד, תוצאות חיוביות רבות; ומאידך, במרחב הסייבר מתקיימות תופעות של ניצול לרעה של היכולות שמעניק המרחב על ידי גורמים עוינים: מדינות, חברות, קבוצות ויחידים. לדיון הבינלאומי והמדינתי יש מענה לתופעות אלה, לעתים מלא ולפעמים חלקי □ ואתגרי האכיפה של הדין הקיים מחייבים בכל מקרה שיתוף פעולה בינלאומי הדוק, שגם הוא בשלבי התפתחות במתכונות חדשות ומעניינות.

הקורס עוסק בהסדרה המשפטית והרגולטורית של מרחב הסייבר במציאות מורכבת זו. נבחן את תהליכי ההתפתחות של דיני הסייבר והסדרי המשילות (governance) השונים הקיימים בו: אמנות, חקיקה, מנגנוני התנהגות מוסכמת (conduct of codes), תנאי השימוש של פלטפורמות של מדיה חברתית והסדרים אחרים. בנוסף, נבחן את מערכת המשפט הישראלית שחלה על הפעילות במרחב, והמאפיינים המיוחדים של פעילות ישראלית שם. כמו כן, הקורס יבחן את יחסי הגומלין בין דיני הסייבר של ישראל והמערכת הנורמטיבית הבינלאומית שחלה במרחב.

תוכנית הקורס בנויה משישה פרקים: (1) מבוא למושגי יסוד במרחב הסייבר (2) דיני סייבר בישראל (3) הסדרים משפטיים ורגולטוריים החלים במרחב במישור הבינלאומי (4) דיני הגנת הפרטיות במרחב הסייבר (5) הגנת סייבר במישור הגלובלי והלאומי בעידן הפוסט-סנדון ו-(6) השפעתן של התפתחויות טכנולוגיות על מגמות משפטיות במרחב. במסגרת הלימוד של פרקים אלה, ננתח סוגיות משפטיות מרכזיות והשלכותיהן על יחידים, חברות ומדינות. הן כוללות מתקפות סייבר על תשתיות קריטיות; פריצת אתרים ומאגרי מידע אישי; פשע וטרור מקוון; שימוש ביכולות האינטרנט על ידי גורמי טרור; ומנגנוני שיתוף פעולה בינלאומי לאכיפת דיני הסייבר. משתתפי הקורס מוזמנים להציג אירועי סייבר שמתרחשים בזמן שמתקיים הקורס ולנתח אותם לפי החומר הנלמד, תמורת נקודות בונס לציון הסופי (עד 5 נקודות). לקראת סיום הקורס תיערך סימולציה של מתקפת סייבר, בה משתתפי הקורס יבחנו על הסוגיות העיקריות שנלמדו (5% מהציון הסופי בקורס). המטלה העיקרית של הקורס היא עבודת סיום (95% מהציון הסופי בקורס (8 עמודים מקסימום), כשהמשתתף/ת בוחר/ת את הנושא בתיאום עם המרצה.

מטרות הקורס:

- ג להקנות למשתתפים הבנה של מושגי היסוד בנוגע לפעילות המדינתית והלא-מדינתית במרחב הסייבר;
- ג להציג בפניהם את המערכות הנורמטיביות העיקריות שחלות על הפעילות האמורה במישור הבינלאומי והישראלי;
- ג להקנות למשתתפים מגוון כלים מקצועיים בהם יוכלו לעשות שימוש בפרקטיקה, לרבות יכולת ניתוח של התפתחויות שוטפות במרחב הסייבר בעלות השלכות משפטיות ורגולטוריות;
- ג להטמיע בקרב המשתתפים את היכולת לזהות ולנתח את התפיסות האידיאולוגיות והמתודולוגיות השונות שחלות על הסדרת מרחב הסייבר, ובתוך כך, התפיסה הישראלית להסדרתו;
- ג לנתח את החולשות שביישומם של דיני הסייבר הבינלאומיים והישראליים; ולעודד חשיבה ביקורתית על דיני הסייבר ויישומם.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

ראו לעיל.

דרישות נוכחות (%) :

אין דרישות נוכחות פורמלית, אבל מצופה מהמשתתפים שיתרמו לדיון הכיתתי. לתשומת לב הסטודנטים: הקורס מתקיים בזום. בתרגיל הכיתתי שמתקיים לקראת סוף הקורס יש משקל בציון הסופי של עד 5%. יש אפשרות לקבל עד 5 נקודות בonus על ניתוח משפטי של אירוע סייבר והצגתו בפני הכיתה בשיעור.

שיטת ההוראה בקורס: שיטת ההוראה היא אונליין, באמצעות פלטפורמת הזום של האוניברסיטה העברית (באמצעות Moodle).

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

יחידה א': מבוא

שיעור 1 - מרחב הסייבר כתחום פעילות חדשה של מדינות וגורמים לא-מדינתיים: מושגי יסוד והיבטים משפטיים ראשוניים (חלק א')

נק' עיקריות - הגדרת מרחב הסייבר, היכרות עם אתגרים נורמטיביים במרחב הסייבר, היקף וסוג השימוש באינטרנט, היכרות עם פעולות לוחמה במרחב הסייבר והתגובות להן

שיעור 2 - מרחב הסייבר כתחום פעילות חדשה של מדינות וגורמים לא-מדינתיים: מושגי יסוד והיבטים משפטיים ראשוניים (חלק ב')

נק' עיקריות - הגדרת מרחב הסייבר, היכרות עם אתגרים נורמטיביים במרחב הסייבר, היקף וסוג השימוש באינטרנט, היכרות עם פעולות לוחמה במרחב הסייבר והתגובות להן

יחידה ב': דיני סייבר בישראל

שיעור 3 □ דיני סייבר ישראלים: התפתחות הדין הישראלי במרחב הסייבר

נק' עיקריות - בחינה ראשונית של ההסדרה של מרחב הסייבר בישראל; "חוק הגנ הסייבר הישראלי" ומערך הסייבר הלאומי

שיעור 4 □ דיני סייבר ישראלים: תפיסת הרגולציה המגזרית

נק' עיקריות - התפיסה הרגולטורית המגזרית בישראל, לצד הגדרת תשתיות חיוניות וההגנה עליהן

שיעור 5 □ דיני סייבר ישראלים: פשע מקוון וטרור מקוון (מרצה אורח: רם לוי, מייסד ומנכ"ל חברת קונפידס דיגיטל בע"מ)

נק' עיקריות - מבט על פריצות במרחב הסייבר הישראלי בשנים חקיקה פשע המקוון בישראל והיבטי אכיפתה; ישראל ואמנת בודפשט, הסדרת טרור מקוון בעולם ובהקשר של חוק המאבק בטרור - התשע"ו-2016

יחידה ג': הסדרים משפטיים ורגולטוריים החלים במרחב במישור הבינלאומי

שיעור 6 □ פיתוח הסדרים נורמטיביים במרחב במישור הבינלאומי: מבט על

נק' עיקריות - ריבוי שחקנים בתהליכים הנורמטיביים, גישות שונות להסדרה נורמטיבית של מרחב

הסייבר, יוזמות נורמטיביות רב-צדדיות להסדרה.

שיעור 7 □ ריבונות, סמכות שיפוט, עקרון בדיקת הנאותות (diligence due) ואחריות המדינה במרחב הסייבר: מדריך טאלין 2.0 (חלק א')

נק' עיקריות - החלת המשפט הבינלאומי הקיים על פעילות מדינתית במרחב הסייבר - עקרונות היסוד

שיעור 8 □ ריבונות, סמכות שיפוט, עקרון בדיקת הנאותות (diligence due) ואחריות המדינה במרחב הסייבר: מדריך טאלין 2.0 (חלק ב')

נק' עיקריות - החלת המשפט הבינלאומי הקיים על פעילות מדינתית במרחב הסייבר - עקרונות היסוד

שיעור 9 -הסדרים בין-מדינתיים נבחרים במרחב הסייבר
נק' עיקריות □ ניתוח של הסדרים בין-מדינתיים נבחרים שחלים במרחב הסייבר ומגמות בהתפתחותם

יחידה ה': השפעתן של התפתחויות טכנולוגיות על מגמות משפטיות במרחב
שיעור 11 □ איזונים בין זכויות האדם וצרכים ציבוריים במרחב הסייבר (מרצה אורח: Wein Matthew, US House of Representatives Committee on Homeland Security)
נק' עיקריות - הצורך באיזון בין סמכויות המדינה לצרכי בטחון ובין זכויות הפרט במרחב; היבטים משפטיים של ניטור אזרחים ע"י הממשלה; מהי "המדינה האלגוריתמית"?

יחידה ו': תרגיל כיתתי
שיעור 12 □ תרגיל סייבר כיתתי
נק' עיקריות - 5% מהציון הסופי, חומר יחולק לקראת השיעור

יחידה ז': השפעתן של התפתחויות טכנולוגיות על מגמות משפטיות במרחב
שיעור 13 - מגמות בפיתוח דיני הסייבר במישור הבינלאומי והישראלי - מרצה אורחת: עוד לימור שמרלינג מגזניק מנהלת המכון הישראלי למדיניות טכנולוגיה

חומר חובה לקריאה:

כדי לקבל את חומרי הקריאה המפורטים, נא לפנות לרשימת הקריאה המלאה באתר הקורס במודל.

,

חומר לקריאה נוספת:

אתרי אינטרנט נבחרים לשימוש במהלך הקורס:

- ג' × Program Law Cyber - Center Security Cyber Federman The
- ג' × Toolkit Interactive :Practice in Law Cyber International
- ג' × (ICTRP) Project Regulation Terrorism Cyber International
- ג' × Foundation Frontier Electronic
- ג' × (ENISA) Security Information and Network for Agency Union European
- ג' × Cybercrime FBI
- ג' × Cybersecurity □ Union Telecommunication International
- ג' × IL-CERT □ Team Readiness Event Cyber National Israel
- ג' × מערך הסייבר הלאומי
- ג' × Excellence of Center Defence Cyber Cooperative NATO
- ג' × Division Cybersecurity □ Security Homeland of Department US
- ג' × Portal Capacity Cybersecurity GFCE

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 95 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 5 %

מידע נוסף / הערות:

סטודנטים רשאים לקבל עד 5 נקודות בonus עבור הצגה של ניתוח משפטי של אירוע סייבר לכיתה.

העבודה הסופית - 6 עמודים מקסימום.